

Fotografiska

Ellen von Unwerth

Devotion! 30 Years of Photographing Women

23 februari – 20 maj

Ja, nu tar vi tjuren vid hornet, biter huvudet av skammen, drar av plåstret och hoppar glatt i riktigt galen tunna. Det är ingen idé att mörka att en utställning med Ellen von Unwerths 30 år av provocerande fotograferande kommer få nutiden att sätta i halsen. Här ormar sig världens mest åtråvärda kvinnor omkring, iklädda världens mest framgångsrika varumärken, publicerade i världens mest kreddiga magasin – och de gör det med plutande läppar och öppet bröst.

Under dessa år har stjärnkavalkaden aldrig slutat att ställa sig framför hennes kamera för en fotosession som inte liknar något annat. Här ska det vara kul och gränserna mellan fantasi och verklighet suddas snabbt ut. Som en regissör skapar hon ett parallellt universum där allt är möjligt, utan att för den skull sluta att vara professionell. Och vilka bilder det blivit under de 30 åren sedan hon tog den där lilla kameran i sin hand på ett modelljobb i Afrika: Nio böcker, ett nära oändligt antal omslag samt en mängd olika produktioner i hennes karriär som filmregissör.

Det dyker upp nya spännande reflektioner vid ett möte med den enorma fotoskatt som Ellen von Unwerth öser ur. Den som presenteras i utställningen *Devotion! 30 Years of Photographing Women* kurerad av Nadine Bart i samarbete med Fotografiska, där sju rum speglar sju olika känslouttryck; love, play, power, gender, lust, passion och drama.

Här ruskas din vardagliga verklighetsuppfattning om rejält, vad är egentligen upp och ned, vad är lustfullt sexigt, vad upplevs som förkastligt och varför ser de ut att ha så kul?

– Det finns så mycket som blir bättre av att leka med det. Att inte ta så allvarligt utan låta saker och livet komma till en snarare än att styra, ställa och kontrollera allting. Jag vill att det ska vara energi och rörelse i mina bilder, för så är det riktiga livet. Det låter sig inte kontrolleras utan pågår och överraskar ständigt. Om man låter det göra det utan att direkt stoppa in erfarenheter i fack av dåligt/gott, säger Ellen von Unwerth.

Denna ikoniska skönhet som själv började som modell men aldrig gillade det hårda, just kontrollerande sättet som modellerna behandlades på;

För bilder kontakta Margita Ingwall,
Kommunikationschef Fotografiska
+46 (0)70 456 14 61
margita.ingwall@fotografiska.se

”stå still, rör dig inte”. Istället började hon själv fotografera efter att fått en liten superenkel kamera i present av sin pojkvän. Hon fotade modellkompisar och hade kul. Snabbt blev hon anlitad av bland andra modeskaparen Katharine Hamnett, landade en stor Guess-kampanj och hittade den då okända modellen Claudia Schiffer (resten är modehistoria) samt var den första som satte Kate Moss i *Vogue*.

– Vi älskar Ellen von Unwerth, så är det bara. Ända sedan hon gjorde de knasiga roliga galna Dieselannonserna har hon haft ett särskilt hjärta för Sverige och vi för henne. Hon var med i samlingsutställningen Fashion! 2010 och att nu ha henne i huset igen är verkligen spännande, säger Johan Vikner Exhibition Manager Fotografiska Sverige.

För von Unwerth handlar det aldrig om objektifiering, snarare om att leka med arketyper och stereotyper, med högt och lågt. Och kanske kan en och annan få med sig några nya frågor att fundera på kring vad som egentligen är fint och fult, både vad gäller uttryck och känslor. Är lite snarast rar S&M fulare än Missionären? Är lesbiska kyssar mer spekulativa än hetero diton?

Det har länge funnits tankar om att konstens uppgift är att förflytta gränser, belysa konsensus absurditeter och rycka förlåten av kejsarens nya kläder. Att ”rucka, mucka och fucka...”. Kan det va nåt, kanske nåt absolut nödvändigt? För om sådant inte får finnas, om krafterna för att dela upp världen i stenhårt fint/fult, högt/lågt tar över totalt, så närmar vi oss tidevarv när brunt var den färgen som gällde, *Entartete Kunst* anyone?

Då hamnar vi långt ifrån den vackra gråskalan där allt mellan svart och vitt får plats. Eller som i von Unwerths färgglada värld, där varje liten färgexplosion bär med sig hopp om livsglädje och leklusta. Fotografi som osar av rörelse, värme, energi och oskärpa. Hon som är berömd för att hennes modeller alltid behandlas med största respekt och kärleksfullhet, som får superstjärnor att slappna av och sänka garden och våga leka. Hon som kallar sig feministisk förkämpe och alltid porträtterar kvinnor som starka men aldrig pinnskala deppiga offer.

Hon har helt enkelt en fantastisk förmåga att skapa ett varmt sammanhang där genuint liv och rörelse råder. Kanske extra viktig kompetens och överlevnadsstrategi för en människa som ung växte upp i strikta Bayern på fosterhem och barnhem efter att redan som tvååring förlorat båda sina föräldrar.

Nu står hon och ser tillbaka på sina 30 år som fotograf och drabbas av flera insikter.

För bilder kontakta Margita Ingwall,
Kommunikationschef Fotografiska
+46 (0)70 456 14 61
margita.ingwall@fotografiska.se

– En är att det är så väldigt mycket jag hunnit med. Alla fotografierna blir som en dagbok med möten, människor och sammanhang som plötsligt görs levande igen. Det är helt fantastiskt och väcker mycket känslor, att få ställa ut på Fotografiska gör mig oerhört stolt. En annan insikt är att mycket av det jag gjorde aldrig hade fått publicerats idag, när så mycket anses för provocerande. Det är som att flyttas tillbaka till långt bak i historien när puritanismen definierade vår gemensamma verklighet. Dit vill jag inte tillbaka och om jag kan få någon att börja reflektera över hur galet det vore så är jag stolt, avslutar Ellen von Unwerth med ett nöjt skratt. ●

För bilder kontakta Margita Ingwall,
Kommunikationschef Fotografiska
+46 (0)70 456 14 61
margita.ingwall@fotografiska.se